

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

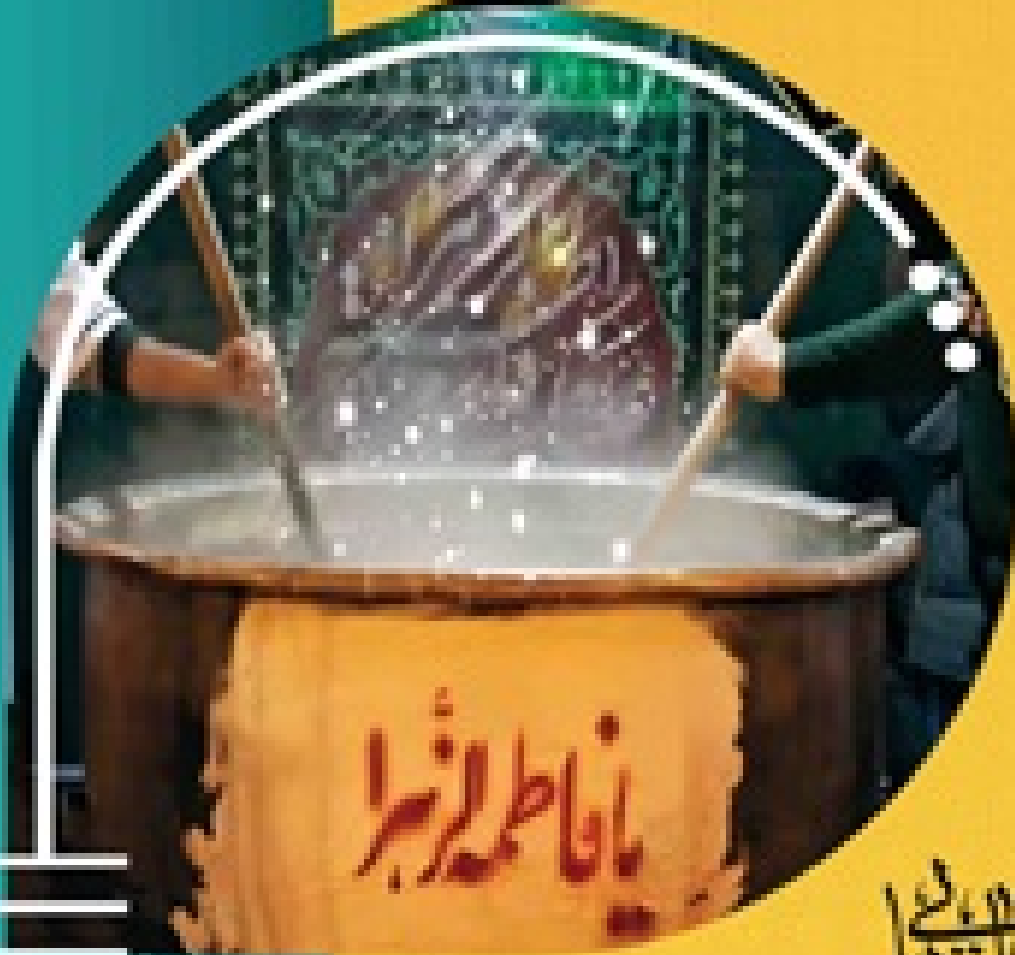

عمران
علیه السلام

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

مؤمنون

مؤمنون

مہدیؑ قابلاً تبارکاً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سمنو طعام فاطمی : راه رسیدن به حاجات با شرکت در مجلس سمنوپزان یا پخت آن

نویسنده:

مهدی آقابابائی

ناشر چاپی:

نورالحیات

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	سمنو طعام فاطمی : راه رسیدن به حاجات با شرکت در مجلس سمنوپزان یا پخت آن
۷	مشخصات کتاب
۸	تقدیم به :
۱۲	فهرست
۱۴	مقدمه
۱۶	سمنو در لغت نامه ها و فرهنگ نامه
۱۷	طرز تهیه سمنو
۱۸	افعال و خواص آن
۱۸	وجه انتصاب سمنو به حضرت زهرا (علیها السلام)
۲۱	سمنو در روایات
۲۱	۱. حریره
۲۳	۲. عصیده
۲۵	۳. حساء (حساء)
۲۷	نکته ای راجع به آیه تطهیر
۳۰	عنایت امیرمؤمنان (علیه السلام) به سمنو
۳۱	قدمتی به درازی تاریخ
۳۲	سخنان مؤلف کتاب «طب الزهرا (علیها السلام)» پیرامون حلوی سمن بانو
۳۷	مرسوم نمودن سنت حسنه سمنو پزان در شهر اقلید امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف)
۳۹	پخت سمنو با پیشنهاد آیه الله حاج سید علی موحد ابطحی ۱
۴۰	کراماتی از مجالس سمنو پزان
۴۰	۱. شفای زن تهرانی
۴۱	۲. جهت خانه دار شدن
۴۲	۳. شفای بیماری میگرن

- ۴۲ ۴. شفای هر دو کلیه
- ۴۳ ۵. بر طرف شدن غده به دلیل شرکت در مراسم سمنویزان
- ۴۴ ۶. اثر نکردن آتش به برکت پخت سمنو
- ۴۵ ۷. دیدن پنج تن آل عبا
- ۴۵ ۸. جهت اولاد دار شدن
- ۴۶ ۹. اگر حاجتم برآورده شود یک دیگ سمو طبخ می نمایم
- ۴۶ ۱۰. برآورده شدن مشکل مالی
- ۴۶ ۱۱. شفای سرطان حنجره
- ۴۷ ۱۲. شفای بیماری مهلک
- ۴۸ ۱۳. شفای بیکاری صعب العلاج
- ۴۹ خواص طبی و درمانی سمنو
- ۵۱ ثبت ملی سمنو
- ۵۲ دیدن سمنو در خواب
- ۵۳ غذای بهشتی
- ۵۵ گندم
- ۵۷ منابع و مآخذ
- ۶۴ درباره مرکز

سمنو طعام فاطمی : راه رسیدن به حاجات با شرکت در مجلس سمنوپزان یا پخت آن

مشخصات کتاب

سرشناسه: آقابابایی، مهدی، 1362 مرداد-

عنوان و نام پدیدآور: سمنو طعام فاطمی (راه رسیدن به حاجات با شرکت در مجلس سمنوپزان یا پخت آن)/مهدی آقابابایی.

مشخصات نشر: اصفهان: نورالهیات، 1403.

مشخصات ظاهری: 54 ص.

شابک: 0-94-5985-622-978

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه: ص. 50-53؛ همچنین به صورت زیرنویس.

عنوان دیگر: راه رسیدن به حاجات با شرکت در مجلس سمنوپزان یا پخت آن.

موضوع: سمنو

Samanu*

شعائر و مراسم مذهبی

Rites and ceremonies

رده بندی کنگره: BP257

رده بندی دیویی: 297/72

شماره کتابشناسی ملی: 9752897

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیا

ویراستار دیجیتالی: محمد منصوری

سمنو، طعام فاطمی

راه رسیدن به حاجات با شرکت در مجلس سمنوپزان

یا پخت آن

مهدی آقابابایی

خطاط: استاد محسن بهارزاده

انتشارات: نورالاحیات

چاپ: اول. فاطمیه

1446 قمری

قطع: رقعی / 54 صفحه

شمارگان: 1000 نسخه

شابک: 978-622-5985-94-0

ص: 1

تقدیم به:

به پیشگاه با عظمت و ملکوتی :

پیامبر اعظم

حضرت محمد مصطفی (صل الله علیه و آله و سلم)

و

مدافع حریم ولایت و شهیده راه امامت

صدیقہ شہیدہ ، حضرت فاطمہ زہرا (علیہا السلام)

و

اول مظلوم عالم

امیر المؤمنین (علیہ السلام)

و

منتقم آن بزرگواران

حضرت بقیة اللہ الاعظم (عجل الله تعالی فرجه الشریف)

و

تمامی مدافعان حضرت زہرا (علیہا السلام)

ص: 2

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ص: 3

سمنو طعام فاطمی

مهدی آقابایی

ص: 4

سمنو در لغت نامه ها و فرهنگ نامه. 9

طرز تهیه سمنو. 10

وجه انتصاب سمنو به حضرت زهرا(علیها السلام) 11

سمنو در روایات... 14

1. حریره 14

2. عصیده. 16

3. حساة (حساء). 18

نکته ای راجع به آیه تطهیر. 20

عنایت امیر مؤمنان به سمنو. 23

قدمتی به درازی تاریخ.. 24

سخنان مؤلف کتاب «طب الزهرا(علیها السلام)» پیرامون حلوای سمن بانو. 25

مرسوم نمودن سنت حسنه سمنو پزان در شهر اقلید امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف)

پخت سمنو با پیشنهاد آیه الله حاج سید علی موحد ابطحی (دام ظلّه).. 32

کراماتی از مجالس سمنو پزان. 33

1. شفای زن تهرانی.. 33

- 2 . جهت خانه دار شدن. 34
- 3 . شفای بیماری میگرن. 35
- 4 . شفای هر دو کلیه. 35
- 5 . بر طرف شدن غده به دلیل شرکت در مراسم سمنو پزان. 36
- 6 . اثر نکردن آتش به برکت پخت سمنو. 37
- 7 . دیدن پنج تن آل عبا:..... 38
- 8 . جهت اولاد دار شدن. 38
- 9 . اگر حاجتم برآورده شود یک دیگ سمو طبخ می نمایم. 39
- 10 . برآورده شدن مشکل مالی.. 39
- 11 . شفای سرطان حنجره 39
- 12 . شفای بیماری مهلک... 40
- 13 . شفای بیکاری صعب العلاج.. 41
- خواص طبی و درمانی سمنو. 42
- ثبت ملی سمنو. 44
- دیدن سمنو در خواب... 45
- غذای بهشتی.. 46
- گندم. 48
- منابع و مآخذ. 50

اللهم صل على فاطمه و ابيها و بعلها و بنيتها و سر المستودع فيها بعدد ما احاط به علمك .

بشر از دیرباز برای رسیدن به حاجات و آرزوهایش که از دست قدرتش خارج بوده ، متوسل به قدرت های مافوق بشری می شده و اعمالی به شکل نذر و دعا جهت رفع آن حاجات انجام می داده است. مسلمانان نیز از این امر مستثنی نیستند و بسیاری از امور مشکل را با دعا، نذر، صدقه، اطعام و ... رفع می کنند.

یکی از نذور پسندیده مسلمانان ایرانی که دیرینه بسیار طولانی دارد تهیه سمنو و توزیع آن بین مردم به نیت رسیدن به حاجت می باشد .

اصل پخت سمنو و نذرکردن آن، مسئله ای تاریخی و اعتقادی است.

مجالس پخت و نذر سمنو یا حلوی حضرت زهرا (علیها السلام) از جمله مجالسی است که در بین شیعیان و دوستداران اهل بیت: از دیرباز مرسوم بوده است.

مردم معتقدند:

سمنو متعلق به بی بی حضرت فاطمه زهرا (علیها السلام) است و در حین دعاهایی که در دل زمزمه می کنند متوسل به حضرت فاطمه زهرا (علیها السلام) می شوند که شفیع شده و حاجات آنها را برآورده کند.

سمنوپزان (نذر فاطمی) را به واقع می توان نمادی از وفاق و همدلی خانواده ها دانست، آنجایی که خانواده ها باید ساعت های طولانی نذر کننده را یاری دهند (همراه با دعا، خواندن حدیث کساء، مصائب حضرت زهرا (علیها السلام)، خواندن نماز، دعای توسل و ...) تا پخت سمنو به اتمام برسد.

از سمنو به عنوان برکت زمین یاد می شود و معمولاً در ماه اول بهار به عنوان عضوی از سفره هفت سین پخته می شود و یکی از سین های سفره هفت سین است که خواص فراوانی برای سلامتی دارد. این سین، مغذی سفره هفت سین نمادی از قدرت و برکت محسوب می شود و در روزهای پایانی سال به صورت گروهی در برخی از مناطق کشور طبخ می شود.

این خوراکی مقوی و لذیذ علاوه بر ایران، در بسیاری از کشورهای آسیای میانه از جمله ازبکستان، تاجیکستان، افغانستان و قرقیزستان پخته می شود و به آن سمنک (сумалак) می گویند.

طبخ سمنو در مراسمی به نام سمنوپزان، معمولاً از یک هفته مانده به نوروز شروع می شود و طی مراسمی تا پایان سال ادامه دارد.

سمنوپزان از دیرباز جزء مراسم آئینی و مذهبی شهرهای مختلف ایران در ایام شهادت حضرت فاطمه (علیها السلام) است. صاحب اصلی مراسم سمنوپزان حضرت فاطمه زهرا (علیها السلام) است.

مهدی آقابابایی

رجب المرجب 1444 قمری / 1401 شمسی

ص: 8

سمنو در لغت نامه ها و فرهنگ نامه

فرهنگ علامه دهخدا :

«سمنو چیزی است مانند حلوائی تر و آن را از شیریه ریشه گندم سبز شده پزند ... و در عرف حلوائی سمنک گویند.

فرهنگ عمید :

«نوعی خوراک شبیه به حلوا که از شیریه گندم سبز کرده و آرد پخته می شود و در غیر ایام عید به صورت نذری طبخ می کنند».

در طب سنتی از آن به نام «نیده»⁽¹⁾

تعبیر می شود که واژه ای مصری است. از دیگر نام های آن می توان به «مسنویوا» و «سمن بیا» اشاره نمود.⁽²⁾

ص: 9

1- نیده به فتح نون و سکون یاء و فتح دال مهمله و ها لغت مصری است به فارسی «سمنو» به واو و «سمنی» به یا نیز نامند. ماهیت آن از

اغذیه معروفه اکثر بلاد است شیرین و لذیذ می باشد. مخزن الادویه، عقیلی خراسانی، ص 1683.

2- مقاله کشف الریبه عن المراسم العصیده، پدram تدین، ص 6.

گندم جید را صاف نموده در آب می خیسانند و بر تخته و یا خانچه چوبی و غیر آن پهن می نمایند به ضخامت سه چهار انگشت و پارچه کرباس پاکیزه بر آن می اندازند و هر روز بر آن آب می پاشند تا آنکه ریشه برآورد و سبز گردد و چون به مقدار چهار پنج انگشت رسید آن را بریده کوبیده آب آن را افشرده صافی نموده به دستور قدیم آب صافی آن را در دیک می کنند و با آتش ملایم طبخ می دهند و قطعات یخ به دفعات در آن می اندازند و طبخ می دهند تا غلیظ و شیرین گردد و به دستور جدید که بالفعل معمول میان عوام آن است که آب صافی آن را با سه چهار وزن آن آرد میده خالص در دیک بزرگی طبخ می نمایند به ملایمت تا اینکه نضج یابد و طعم خامی آن برطرف شود و بعضی مغز بادام و پسته و کردکان درست غیر کوبیده و بعضی درست با پوست در حین طبخ در آن می اندازند و بعضی بی پوست نیز و بعد از کمال نضج زمانی سر آن را مستحکم نموده دم داده در ظرف برمی آورند و تناول می نمایند بسیار لذیذ و شیرین می باشد و عورات اکثر بلاد این را به طهارت و پاکیزگی و حسن عقیده و خضوع و خشوع تمام به نیاز حضرت سید النساء (علیها السلام) مرتب می نمایند و به عنوان تبرک از برای موالیان و محبان اوشان جابه جا می فرستند. طبیعت آن در اول گرم و در خشکی معتدل.

افعال و خواص آن

مولد خلط صالح و مسمن بدن و معدل بلغم اعضاء الراس و الصدر و الغذاء جهت رفع صعود بخار به دماغ و ماليخوليا و سرفه خشک و درد سينه و توليد خلط صالح و تسمين بدن نافع المضار ثقيل و دير هضم و مسدد و اکثار آن مورث تپهای مرکبه و آنچه بادام و کردکان و پسته در آن اندازند زبون و ثقيل تر مصلح آن سکنجبين و کاسنی است. (1)

وجه انتصاب سمنو به حضرت زهرا (عليها السلام)

در تمامی نقاطی که مراسم طبخ سمنو انجام می شود، این آئین به نام و نذر حضرت زهرا (عليها السلام) می باشد.

ص: 11

1- . مخزن الادويه ، عقيلي خراسانی ، ص 1683-1684. مخزن الادويه: کتابی است نفیس در باب مفردات که با نثری شیوا و روان به زبان فارسی نگاشته شده است. این کتاب از برجسته ترین آثار سید محمد حسین عقیلی علوی خراسانی شیرازی می باشد. وی نویسنده نامدار سده 12 قمری است. این کتاب از جمله کتاب های طب سنتی مورد تأیید معاونت غذا و دارو و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جهت ارائه نسخه های ترکیبی مفرده می باشد. این کتاب از مفصل ترین و مشهورترین و در عین حال از معتبرترین کتاب هایی است که در زمینه شناخت مفردات پزشکی سنتی در دسترس دانشجویان این رشته قرار دارد.

1: گفته شده: حضرت زهرا (علیها السلام) به این غذا علاقه داشته و به همین دلیل پس از شهادت ایشان اسماء بنت عمیس شب های جمعه سمنو طبخ نموده و خیرات می کرده است.

2: برخی نیز عقیده دارند: سمنو حاصل و یار آن حضرت در دوران بارداری امام حسین (علیه السلام) بوده است.

3: گاهی گفته می شود: روزی حسنین (علیها السلام) از مادر تقاضای شیرینی کردند و آن حضرت برای آنها این غذا را تهیه نمود.

4: گروهی بر این باورند: سمنو را اولین بار جناب سلمان فارسی به حضرت زهرا (علیها السلام) هدیه نموده است. (1)

مرحوم محمد حسین عقیلی خراسانی شیرازی (قرن 12) در کتاب «طب» خود می گوید:

«در زمان صفویه به عنوان نذر حضرت زهرا (علیها السلام) بین شیعیان مرسوم بوده است».

حکیم عقیلی علوی خراسانی (قرن 12 هجری) که از بزرگان و مشاهیر در طب به شمار می رود نیز پس از اشاره به خواص و نحوه طبخ سمنو در کتاب خود این گونه می آورد:

ص: 12

1- . کشف الریبه عن المراسم العصیده، ص 9 .

«در اکثر بلاد، این غذا را به طهارت و پاکیزگی و حسن عقیده و خضوع و خشوع تمام، به نیاز حضرت سیده النساء صلوات الله علیها مرتب می نمایند و به عنوان تبرک از برای موالیان و محبتان ایشان جا به جا می فرستند»⁽¹⁾.

ص: 13

1- . مفردات مخزن الادویه، تحقیق سید علی موحد ابطحی، ج 4، ص 341.

آیا سمنو منشأ روایی دارد یا نه؟ در این قسمت به روایاتی که در این زمینه وارد شده می پردازیم:

سمنو در لغت عرب با نام های «حریره [حریره]، عصیده و حساة (حساء) آمده است. که در این قسمت به روایات آن می پردازیم:

1. حریره

حریره (1)

مُسَدِّدٌ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ دَفَعَتْ أُخْرَى عَنْ عَطَاءِ بْنِ أَبِي رِيَّاحٍ قَالَ حَدَّثَنِي مَنْ سَمِعَ أُمَّ سَلَمَةَ تَذْكُرُ أَنَّ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) كَانَ فِي بَيْتِهَا فَأَتَتْ فَاطِمَةَ (عَلَيْهَا السَّلَامُ) بِبُرْمَةٍ فِيهَا حَرِيرَةٌ فَدَخَلَتْ بِهَا عَلَيْهِ قَالَ ادْعِي لِي زَوْجَكَ وَابْنِكَ قَالَتْ فَجَاءَ عَلِيٌّ وَحَسَنٌ وَحُسَيْنٌ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) فَدَخَلُوا وَجَلَسُوا يَأْكُلُونَ مِنْ تِلْكَ الْحَرِيرَةِ وَهُوَ وَهُمْ عَلَى مَنَامَةٍ لَهُ وَ لِي وَكَأَنَّ تَحْتَهُ كِسَاءٌ خَيْرِيٌّ قَالَتْ وَأَنَا فِي الْحُجْرَةِ أَصَلِّي فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى هَذِهِ الْآيَةَ- (إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا) قَالَتْ فَأَخَذَ فَضْلَ الْكِسَاءِ وَكَسَاهُمْ بِهِ ثُمَّ أَخْرَجَ يَدَهُ فَأَلَوَى بِهَا إِلَى السَّمَاءِ وَقَالَ هُوَ لَأَهْلُ بَيْتِي وَحَامَتِي اللَّهُمَّ فَأَذْهِبْ عَنْهُمْ الرِّجْسَ وَطَهِّرْهُمْ تَطْهِيرًا قَالَتْ فَادْخَلْتُ رَأْسِي الْبَيْتَ وَقُلْتُ وَأَنَا مَعَكُمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ إِنَّكَ لَعَلَى خَيْرٍ إِنَّكَ لَعَلَى خَيْرٍ .

ص: 14

1- . در النهایه آمده است: الحریره: طعامی پخته شده از آرد و روغن و آب.

احمد بن حنبل با سند خود از اُم سلمه نقل می کند :

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) در خانه وی بوده که حضرت فاطمه (علیها السلام) با دیگی «حریره» - که از آرد و روغن و آب تهیه شده بود - بر ایشان وارد شد. پس پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمود: همسر و فرزندان را نیز خبر کن بیایند. و چون علی و حسن و حسین (علیه السلام) آمدند، همگی مشغول خوردن از آن حریره شدند در حالی که جملگی روی رختخواب که متعلق به من و پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) بود نشسته بودند. سپس رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) در حالی که من در اتاق مشغول نماز بودم، عبای خیبری زیر خوابگاه را برداشت که آیه (إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً) نازل شد. سپس رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) کساء را روی خود و آنها انداخته و دستش را از گوشه از آن خارج کرده و به آسمان دراز کرده و فرمود:

اینان اهل بیت و خاندان منند، خداوندا! پلیدی را از آن ها دور فرما و پاک و پاکیزه شان گردان!

ام سلمه گوید: پس سرم را از اتاق بیرون آورده و گفتم: من هم با شما هستم یا رسول الله؟ فرمود:

تو نیک عاقبتی، تو نیک عاقبتی. (1)

ص: 15

1- . عمدة عیون صحاح الاخبار، ص 33 و ص 39؛ الطرائف ، ج 1، ص 125 ؛ سَعْدِ الشُّعُود، ص 106؛ البرهان فی تفسیر القرآن، ج 4، ص 465 ؛ بحار الأنوار (ط - بیروت)، ج 35، ص 220 و ص 224؛ دلائل الصدق لنهج الحق، ج 4، ص 366.

مُسَدِّ أَحْمَدَ بْنِ حَنْبَلٍ بِإِسْمِهِ نَادَاهُ إِلَى سَهْلٍ قَالَ: قَالَتْ [سَمِعْتُ] أُمَّ سَلَمَةَ زَوْجَةَ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) حِينَ جَاءَ نَعِيَّ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ لَعْنَتْ أَهْلَ الْعِرَاقِ وَقَالَتْ قَتَلُوهُ قَتَلَهُمُ اللَّهُ عَرُوهُ وَأَذَلُّوهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَإِنِّي رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) وَقَدْ جَاءَتْهُ فَاطِمَةُ (عَلَيْهَا السَّلَامُ) غَدَاةً بِبُرْمَةٍ قَدْ صَدَّعَتْ فِيهَا عَصِيَّةً تَحْمِلُهَا فِي طَبَقٍ حَتَّى وَصَدَّعَتْهَا بَيْنَ يَدَيْهِ فَقَالَ لَهَا أَيْنَ ابْنُ عَمِّكَ قَالَتْ هُوَ فِي الْبَيْتِ قَالَ أَذْهَبِي فَأَدْعِيهِ فَأْتِنِي بِابْنِهِ قَالَتْ وَجَاءَتْ تَقُودُ ابْنَيْهَا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا بِيَدٍ وَعَلِيٌّ يَمْشِي فِي أَثَرِهَا حَتَّى دَخَلُوا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) فَاجْتَدَبَ مِنْ تَحْتِي كِسَاءً خَيْرِيًّا كَانَ بِسَاطًا لَنَا عَلَى الْمَثَابَةِ فِي الْمَدِينَةِ فَلَفَّهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) وَأَخَذَ بِطَرْفِي الْكِسَاءِ وَالْوَيْ بِيَدِهِ الْيُمْنَى إِلَى رَبِّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَقَالَ: اللَّهُمَّ هَؤُلَاءِ أَهْلُ بَيْتِي أَذْهَبَ عَنْهُمْ الرَّجْسَ وَطَهَّرْهُمْ تَطْهِيرًا. قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَلَسْتُ مِنْ أَهْلِكَ قَالَ بَلَى قَالَتْ [قُلْتُ] فَأَدْخَلَنِي فِي الْكِسَاءِ بَعْدَ مَا قَضَى دُعَاءَهُ لِابْنِ عَمِّهِ - عَلِيٍّ وَابْنَتِهِ فَاطِمَةَ وَابْنَيْهَا (عَلَيْهَا السَّلَامُ).

مسند احمد بن حنبل با سند خود از سهل روایت می کند:

ص: 16

1- . وقال العصيدة دقيق يلت بالسمن ثم يطبخ . غذائي كه با آرد و روغن، درست می شود ؛ خزيره (لسان العرب : ماده «عصده»).

چون خبر شهادت حضرت حسین بن علی (علیهما السلام) به مدینه رسید، أم سلمه همسر پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) مردم عراق را لعن کرده و گفت: آن‌ها او را کشتند که خدایشان بکشد. او را دعوت کردند و تنه‌ایش گذاشتند که لعنت خدا بر ایشان باد. من خود رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) را دیدم در حالی که حضرت فاطمه (علیها السلام) با دیگی پر از غذا صبح به خانه ما آمد و آن دیگ را پیش روی پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) قرار داد، پس آن حضرت به وی فرمود: پسر عمویت کجاست؟

گفت: در خانه است.

فرمود: برو او را با دو پسرش نزد من بیاور.

حضرت فاطمه (علیها السلام) رفت و در حالی برگشت که دست هر کدام از پسرانش را در یک دست گرفته بود و حضرت علی (علیه السلام) پشت سر وی می‌آمد تا اینکه بر پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) وارد شدند.

پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) حسن و حسین (علیهما السلام) را در آغوش گرفت و حضرت علی (علیه السلام) در سمت راست و حضرت فاطمه (علیها السلام) در سمت چپ وی نشستند. پس عبای خیبری را که در مدینه روانداز محل خواب ما بود، از زیرم بیرون کشید و دو طرف آن را گرفت و با دست راستش به سوی پروردگارش اشاره کرد و خطاب به پروردگار خود فرمود:

خداوندا! اینان اهل بیت من هستند، پلیدی را از ایشان دور گردان!

ص: 17

عرض کردم: یا رسول الله! آیا من از اهل بیت شما نیستم؟

فرمود: بلی،

عرض کردم، مرا هم زیر کساء ببرید، سپس آن حضرت پس از اینکه از دعا در حق پسر عمو و دختر و دو فرزند آن ها فارغ شد، مرا هم به درون کساء وارد کرد. (1)

3. حساة (حساء)

بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ قَالَتْ جَاءَتْ فَاطِمَةُ بِبُرْمَةٍ لَهَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) قَدْ صَنَعَتْ لَهَا [لَهُ] حِسَاءً (2) [حَسَاءً] حَمَلَتْهَا عَلَى طَبَقٍ فَوَضَعَتْهَا بَيْنَ يَدَيْهِ فَقَالَ لَهَا أَيْنَ ابْنُ عَمِّكَ وَابْنُكَ قَالَتْ فِي الْبَيْتِ قَالَ أَذْهَبِي فَأَذْعِيهِمْ فَجَاءَتْ إِلَى عَلِيِّ فَقَالَتْ أَجِبْ رَسُولَ اللَّهِ قَالَتْ أُمُّ سَلَمَةَ فَجَاءَ عَلِيُّ يَمْشِي أَخَذًا بِيَدِ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ وَفَاطِمَةُ تَمْشِي مَعَهُمْ فَلَمَّا رَأَوْهُمْ مُقْبِلِينَ مَدَّ يَدَهُ إِلَى كِسَاءٍ كَانَ عَلَى الْمَنَامَةِ فَبَسَطَهُ فَأَجْلَسَهُمْ عَلَيْهِ فَأَخَذَ أَطْرَافَ الْكِسَاءِ الْأَرْبَعَةَ بِشِمَالِهِ فَضَمَّهُ فَوْقَ رُءُوسِهِمْ وَأَهْوَى بِيَدِهِ الْيُمْنَى إِلَى رَبِّهِ فَقَالَ: اللَّهُمَّ هَؤُلَاءِ أَهْلُ بَيْتِي فَأَذْهَبْ عَنْهُمْ الرَّجْسَ وَطَهِّرْهُمْ تَطْهِيراً.

ص: 18

1- . الطرائف ، ج 1، ص 126؛ بحار الأنوار (ط - بيروت)، ج 35، ص 221؛ عوالم العلوم، ج 17 (جلد امام حسين (عليه السلام))، ص 376.

2- . الحساة: طعام يعمل من الدقيق و الماء. بحار الانوار، ج 35، ص 227. در کتاب مرآة العقول (حشاة) ضبط شده است.

نیز با سند خود از ابوهریره و او از اُم سلمه نقل می کند که گفت: حضرت فاطمه (علیها السلام) با دیگی نزد رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) آمد که در آن حساء - که طعامی تهیه شده از آرد و آب است - پخته بود و آن دیگ را بر طَبَقی نهاده در مقابل رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) گذاشت .

پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) به وی فرمود:

پسر عمو و پسرانت کجا هستند؟

گفت: در خانه اند.

فرمود: برو و آن ها را بیاور.

حضرت فاطمه (علیها السلام) نزد حضرت علی (علیه السلام) آمده و گفت: پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) تو را می طلبد. پس علی (علیه السلام) در حالی که دست حسن و حسین (علیهما السلام) را در دست داشت و حضرت فاطمه (علیها السلام) همراهشان بود نزد پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) آمدند، و چون چشم پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) بر ایشان افتاد دست برد و عبایی را از روی رختخواب برداشته آن را پهن کرد و آن ها را روی آن نشانند؛ سپس چهار گوشه آن را با دست چپ گرفته و آن را بر روی سرشان گرفت و دست راست را به سوی خدا دراز کرده و فرمود:

خداوندا! اینان اهل بیت من هستند پس پلیدی را از ایشان دور ساز و پاک و پاکیزه شان گردان. [\(1\)](#)

ص: 19

1- . بحار الأنوار (ط - بیروت)، ج 35، ص 228؛ مرآة العقول، ج 3، ص 239.

به طور قطع و یقین حدیث کساء چندین مرتبه واقع شده و انکار تعدد وقوع آن، انکار و تکذیب تاریخ مسلم و متفق علیه است.

آیت الله سید علی میلانی (دام ظلّه) در این زمینه چنین می فرمایند:

«از طرف دیگر، طبق تحقیقاتی که انجام یافته داستان حدیث کساء تکرار شده و یک مرتبه نبوده است؛ چون روایات به گونه ای است که قابل جمع نیستند که بگوییم این قضیه واقع شده و چنین امری از پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) عجیب و غریب نیست. توصیه های پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) نسبت به اهل بیت (علیه السلام) به انحاء مختلف بوده و برخی موارد تکرار شده است... اجمالاً، بنابر تحقیقی که در کتاب های بزرگ و منابع معتبر اهل سنت انجام یافته حدیث کساء تکرار شده، و آیه تطهیر نیز مکرر نازل شده است. همچنین ثابت شده که در موارد مختلف فراوان پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرموده است:

«اللهم هؤلاء اهل بیتی؛ خدایا! اینان اهل بیت من هستند».

روشن است که هیچ بُعدی ندارد که حضرت این فرمایشات را تکرار کنند؛ بلکه عده ای از بزرگان اهل تسنن تصریح دارد که قضیه کساء مکرر واقع شده است، هر چند

ما نیاز نداریم که در مسئله ای منتظر موافقت آن ها باشیم. خلاصه این که روایات معتبر حدیث کسا قابل جمع نیستند که بگوییم یک مرتبه واقع شده و یک قضیه بوده است. از موارد حدیث کساء همین حدیث کسای معروفی است که هم اکنون در مجالس و محافل می خوانیم و اهل ایمان از قدیم می خواندند که دارای آثار و برکاتی است»⁽¹⁾.

با رجوع به روایات آشکار می شود که واقعه کسا حداقل در چندین مورد مختلف اتفاق افتاده که عبارتند از:

مورد اول: جریان مباحله؛ مورد دوم: در خانه حضرت صدیقه طاهره (علیها السلام)؛ مورد سوم: واقعه کسا در خانه همسران پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) (خانه حضرت ام سلمه، در خانه زینب، خانه صفیه، خانه عایشه)⁽²⁾.

لازم به ذکر است که اهل تسنن هم قائل به تعدد این واقعه هستند. محب طبری می گوید:

ظاهر این است که این فعل توسط رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) تکرار شده است⁽³⁾.

ص: 21

1- . با پیشوایان هدایتگر، ج 2، ص 199-202.

2- . پژوهشی در حدیث کساء، ص 116-126.

3- . ذخائر العقبی، ص 22.

ابن حجر سخن «محب طبری» را در کتابش «صواعق المحرقة»، صفحه 144 تأیید نموده است. و قندوزی حنفی در «ینابیع المودة لذوی القربی»، جلد دوم، صفحه 431 تأیید نموده است. (1)

محدث بزرگ، شیخ ابوالحسن علی بن ابراهیم بن هاشم قمی در کتاب تفسیر خود در ذیل آیه شریفه 8 سوره دهر (وَ يُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ مِسْكِينًا وَ يَتِيمًا وَ أَسِيرًا) می گوید:

فَإِنَّهُ حَدَّثَنِي أَبِي عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَيْمُونِ الْقَدَّاحِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ كَانَ عِنْدَ فَاطِمَةَ (عليها السلام) شَعِيرٌ فَجَعَلُوهُ عَصِيدَةً، فَلَمَّا أَنْصَدَ جُوهَا وَ وَضَعُوهَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ جَاءَ مِسْكِينٌ، فَقَالَ الْمِسْكِينُ رَحِمَكُمُ اللَّهُ - أَطْعَمُونَا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ، فَقَامَ عَلِيٌّ (عليه السلام) فَأَعْطَاهُ ثُلُثَهَا، فَمَا لَبِثَ أَنْ جَاءَ يَتِيمٌ فَقَالَ الْيَتِيمُ رَحِمَكُمُ اللَّهُ - أَطْعَمُونَا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ، فَقَامَ عَلِيٌّ (عليه السلام) فَأَعْطَاهُ ثُلُثَهَا الثَّانِي، فَمَا لَبِثَ أَنْ جَاءَ أَسِيرٌ فَقَالَ الْأَسِيرُ رَحِمَكُمُ اللَّهُ - أَطْعَمُونَا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ - فَقَامَ عَلِيٌّ (عليه السلام) فَأَعْطَاهُ الثُّلُثَ الْبَاقِي، وَ مَا ذَاقُوهَا - فَأَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِمْ هَذِهِ الْآيَةَ .

امام صادق (عليه السلام) می فرماید :

ص: 22

1- . پژوهشی در حدیث کساء، ص 30.

مقداری جو نزد حضرت فاطمه (علیها السلام) بود ایشان با آن «عصیده» تهیه نمود. هنگامی که آماده شد و در سفره گذاشت شخص مسکینی آمد و تقاضای کمک نمود. در این هنگام حضرت علی (علیه السلام) یک سوم آن عصیده را به مسکین داد. زمان چندانی سپری نشد که یتیمی آمد و تقاضای کمک کرد. حضرت علی (علیه السلام) دوباره یک سوم دیگر از عصیده به او داد. هنوز چیزی نگذشته بود که اسیری آمد و طلب کمک کرد. حضرت علی (علیه السلام) باقیمانده عصیده را به او داد و آنها از آن عصیده چیزی نخوردند در این هنگام آیه نازل شد. (1)

عنایت امیر مؤمنان (علیه السلام) به سمنو

«ابن ندیم» در «الفهرست» و «بخاری» در «التاریخ الکبیر» و دیگران نقل کرده اند: سال هایی چند، مردمی از سرزمین فارس برای امیر مؤمنان (علیه السلام) هدایایی مثل فالوده، سمنو (حلوای نوروژی) و لباس نو آورده و آن را هدیه آغاز سال نو دانستند. حضرت آن ها را پذیرفته، در حق شان دعا کرده و به آنان چنین نصیحت فرمودند:

ص: 23

1- . تفسیر القمی، ج 2، ص 399؛ تفسیر الصافی، ج 5، ص 261؛ تفسیر کنزالدقائق و بحر الغرائب، ج 14، ص 69؛ تفسیر نورالثقلین، ج 5، ص 470؛ تفسیر البرهان، ج 5، ص 546؛ بحار الانوار، ج 35، باب 6، ص 243، ح 3؛ مستدرک الوسائل، ج 7، ص 269، ح 8208.

قدمتی به درازی تاریخ

پروفسور محمدرضا همزه ای، عضو هیات علمی دانشگاه رازی کرمانشاه، ابراز داشت:

نماد خوراک در فرهنگ ایرانی چنان فراگیر است که حتی از آسیب مدرنیته نیز به دور مانده، به طوری که سمنو (سمنی) که یکی از خوراک های آیینی است هنوز هم در بین مردم کرمانشاه و سایر شیعیان جایگاه ویژه ای دارد و همه ساله یکی از شاخص ترین نذرها می باشد.

مردم بر این باورند که در اتاقی که گندم گذاشته می شود نباید مرد یا کسی که غسل ندارد و ناپاک است عبور و مرور کند، چرا که در این صورت گندم ها می گندند و جوانه نخواهد زد.

این استاد مردم شناسی دانشگاه رازی کرمانشاه اذعان داشت: اگر نذر به نیت امامان معصوم باشد روی سینی آینه و قرآن قرار می دهند و

ص: 24

1- . وَقَدْ قَبِلَ عَلِيٌّ (عليه السلام) هَدَايَا جَمَاعَةٍ مِنْ أَصْحَابِهِ، وَدَعَاءَ بَعْضِ مَنْ كَانَ يَأْتِسُ إِلَيْهِ إِلَى الْحُلُوءِ عَمَلُهَا يَوْمَ نُورُوزِ. فَأَكَلَ وَقَالَ: لِمَ عَمِلْتَ هَذَا؟ فَقَالَ: لِأَنَّهُ يَوْمُ نُورُوزِ. فَصَدَّحَكَ وَقَالَ: نُورُوزَا لَنَا فِي كُلِّ يَوْمٍ إِنْ اسْتَطَعْتُمْ. شرح ابن ابی الحدید، ج 11، ص 248؛ منهاج البراعه فی شرح نهج البلاغه، (خویی)، ج 17، ص 124. و دعائم الاسلام، ج 2، ص 326.

دو رکعت نماز با نیت نذر می خوانند و باور دارند هنگامی که سر دیگ برداشته می شود روی آن جای پنجه حضرت فاطمه (علیها السلام) افتاده است .

نویسنده کتاب «بررسی جامعه شناختی فرهنگ خوراک در ایران» ادامه داد: آنگاه همسایه ها و خویشاوندان از این نذر حاجت می گیرند و شمع روشن می کنند و اگر دعای آنها مستجاب شد، آنها نیز نذر سمنو می کنند.

شیعیان معتقدند: هنگام پخت سمنو، حضرت فاطمه زهرا (علیها السلام) آن شب به خانه می آید و در کار به هم زدن سمنو شرکت می کند. [\(1\)](#)

سخنان مؤلف کتاب «طب الزهرا (علیها السلام)» پیرامون حلوای سمن بانو

در خصوص تقدس سمنو و طبخ آن ریشه تاریخی دارد که به قبل از اسلام و به پیامبران پیشین برمی گردد. بعضی دستور پخت سمنو را به حضرت زرتشت پیامبر نسبت می دهند و برخی به انبیاء پیش از آن، چنانکه در روایتی از امام صادق (علیه السلام) آمده است:

«نخستین کسی که شکر را درست کرد حضرت سلیمان پیامبر (علیه السلام) بوده است.»

و عقلاً انتساب این حلوای شگفت انگیز به انبیاء بعید به نظر نمی رسد چون اکتشاف این غذای مغذی از جوانه گندم نیاز به علم لدنی دارد؛

ص: 25

زیرا بشر در چند هزار سال پیش چگونه پی به این حلوائی شگفت و چگونه طرز تهیه آن را به دست آورده است؟! و چرا سراغ غلات دیگر نرفته است؟! این نیست مگر اینکه به اشاره و هدایت انبیاء که از علم لدنی برخوردار بودند می باشد. چنانکه در یکی از مخطوطات آیه الله شیخ علی فلسفی دیدم سمنو در اصل به نام "سمن بانو" بوده و تعلق به بانوی مقدس فاطمه زهرا (علیها السلام) دارد که زرتشت پیامبر، آن را به مردم آن زمان تعلیم داده است.

حلوائی "سمنو" مخفف "سمن بانو" می باشد، یعنی حلوائی که منتسب به بانوی "سمن" دارد و سمن در لغت گل سه برگ را گویند. (1)

بعضی گویند: گلی باشد پنج برگ و سفید و خوش بوی. (2)

فرهنگ رشید: گل سفید خوش بوی که سه برگ دارد، بعضی به سرخی مایل باشد.

صحاح الفرس: "سمن" نام گلی است سپید و خوشبوی.

ناظم الاطباء: "سمن" گلی است خوشبو و سپید و آن را یاسمن و یاس نیز گویند.

پرواضح است که گل خوشبو یکی از القاب حضرت زهرا (علیها السلام) می باشد که به عربی "ریحانه" گویند و ریحانه نام گلی خوشبو می باشد.

ص: 26

1- . لغت نامه دهخدا.

2- . برهان.

منتهی الأرب: ریحانه گیاهی خوشبوست که در زمین نرم می روید و همچنین نام حضرت فاطمه (علیها السلام)، "مریم کبری" نیز آمده است که نام گلی می باشد سفید رنگ و خوشه ای، خوشبو و دارای عطر بادوام، چنانکه در روایتی از پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) آمده است:

«یا علی! هذه والله سیده نساء اهل الجنة من الاولین و الآخیرین هذه والله مریم الکبری»⁽¹⁾.

همچنین در کتاب مناقب آل ابیطالب یکی از اسماء حضرت زهرا (علیها السلام) که مریم کبری (علیها السلام) می باشد، آمده است:

«اسماءها علی ما ذکره ابوجعفر القمی: فاطمه، البتول، الحصان، الحره، السیده،.... مریم الکبری»⁽²⁾؛

یعنی: نام های حضرت فاطمه زهرا (علیها السلام) بنابر آنچه که ابوجعفر قمی نقل کرده از این قرار است: فاطمه، بتول، حصان، حرّه، سیده... و مریم کبری⁽³⁾.

با توجه به نام های فاطمه زهرا (علیها السلام) "ریحانه" و "مریم" و "سمن" که نام گلی خوشبو است به آن حضرت تفسیر می شود، بدین جهت انبیاء

ص: 27

1- الطرائف، سید بن طاووس، ص 167.

2- مناقب آل ابیطالب:، ج 3، ص 357.

3- البتول یعنی: جدا و ممتاز از دیگران، الحصان: پارسا و عقیف، الحره: بانوی آزاد، السیده: سرور و بزرگ، مریم: گل خوش بوی.

پیشین با تعلیم دادن کیفیت پخت "سمنو" امت خویش را متوجه به این بانوی با عظمت می نمودند و با خیرات این حلوای پر مشقت به دیگران و اهداء ثواب آن به فاطمه زهرا (علیها السلام) به ذیل عنایات بی کران دختر پیامبر آخرازمان در جهت قضاء حوائج متوسل می شدند.

بدین جهت از دیر زمان حتی قبل از اسلام پخت سمنو از قداست خاصی برخوردار بوده و برای رفع گرفتاری و برآورده شدن حاجات در میان خانواده ها جایگاه و تقدس خاصی داشته است و رسم پخت سمنو در آداب و رسوم کهن ایران و تاجیکستان و افغانستان و ترکمنستان نسل به نسل منتقل شده است.

این حلوای شیرین و مقوی، تنها حلوایی است که از آب و آرد تهیه می شود و در آن هیچ ماده افزودنی دیگری مانند شکر و دیگر مخلفات اضافه نمی شود.

شیرینی و حلاوت این حلوای سنتی به خاطر دانه های طلایی گندم است که جوانه زده، آرد می شود و به آرد سوهان معروف است.

سبوس موجود در گندم مقوی بودن این حلوا را دو چندان کرده و سرخ کردن آن رنگ قهوه ای به سمنو می دهد و زیبایی خاص به آن می بخشد.

مردم ایران باستان که پهنای آن به کشورهای آذربایجان، ارمنستان، افغانستان، تاجیکستان، پاکستان و هند و ترکمنستان می رسیده، تقریباً

یک ماه قبل از عید باستانی خود (روز نوروز) متوجه "سمن بانو" می شدند و برای طلب نمودن شیرینی زندگی در سال آینده شمسی خود، با آداب و رسوم خاصی دست به پخت این حلوی لذیذ می زدند.

ابتداء گندم ها را در داخل سینی پهن کرده و خیس می نمودند و روی آن پارچه ای می کشیدند و در اتاق مخصوصی قرار می دادند و معتقد بودند که: هیچ زن و مرد ناپاکی نباید وارد آن اتاق شود چرا که معتقد بودند بانویی که خود همانند گل، پاک و معطر است در آن اتاق حضور به هم می رساند و حضور زن و مرد ناپاک باعث می شود گندم ها خراب شده و می گندند و جوانه نخواهند زد.

پس از پنج الی شش روز گندم ها جوانه می زنند، سپس گندم های سبز شده را در هاون های سنگی می کوبند و سپس در پارچه ای تمیز قرار می دهند و آن را چند بار محکم فشار می دهند و شیره آن را می گیرند. این عمل تا پنج بار تکرار می شود، شیره به دست آمده را به اندازه ای که لازم می دانند با آرد گندم می آمیزند (مثلاً یک من آرد گندم با پنج سیر شیره به دست آمده) و سپس آن را روی اجاق گذاشته و حرارت می دهند و این پخت تا سحر طول می کشد.

در این بین کسانی که حاجت دارند کف گیر را گرفته و مشغول همزدن آن می شوند، چون نباید این محلول ته بگیرد، و یک یک تیت کرده و حاجت خود را طلب می کنند و آن بانوی نور را شفیع قرار

می دهند و بعضی نذر کرده که اگر حاجتشان روا شد سال دیگر مقداری از آرد یا جوانه گندم را بدهند.

وقتی این حلویا پر زحمت آماده شد صبح علی الطلوع آن را بین مردم خیرات می کنند و مقداری از آن را برای سفره هفت سین خود نگاه می داشتند تا هنگام تحویل سال دعا کنند و شیرینی زندگی را در سال آینده به شفاعت آن بانوی نور (سمن بانو) از خدای تعالی بخواهند و همچنین در هنگام دید و بازدید، مهمانان با آن حلویا (سمنو) پذیرایی می گردند.

بعضی دیگر معتقدند: هنگام به عمل آمدن سمنو باید درب پاتیل را بگذارند و تا صبح علی الطلوع آن را برندارند، سپس هنگامی که بر می دارند تصویری از کف دست روی آن نقش بسته می بینند سپس به عنوان تیمن و تبرک آن را می خورند و خیرات می کنند. (1)

مرسوم نمودن سنت حسنه سمنو پزان در شهر اقلید امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف)

سنت حسنه نذر حضرت زهرا (علیها السلام) از طریق سمنو پزان، کار زیبایی بود که آیه الله سید علی آقای ابطحی¹ در اقلید امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) مرسوم کرد و حال التحریر خانواده های بسیاری در طول سال مراسم سمنو پزان دارند که در شهادت حضرت زهرا (علیها السلام) بیش از 12 نقطه از اقلید مجلس سمنو پزان برگزار می شود که حدود 12 هزار ظرف سمنو در میان مردم پخش می شود.

ص: 30

1- . طب الزهرا (علیها السلام)، ص 50-46.

یکی از اهالی اقلید امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) نقل می کرد: یکی دیگر از ایامی که مرحوم آیه الله حاج سید علی آقا موحد ابطحی به اقلید امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) می آمدند، ایام فاطمیه بود. ایام فاطمیه سال 1382 ایشان در منزل بنده تشریف داشتند و پیشنهاد کردند در منزل سمنو بپزیم و از برکات این سنت و این شیوه توسل به حضرت زهرا (علیها السلام) برایمان گفتند. تا آن زمان کسی در اقلید سمنو نپخته بود و در نتیجه نه کسی شیوه پخت سمنو را می دانست نه وسایل خاص برای سمنو پختن را داشت. به هر ترتیب وسایل را آماده کردیم و با حضور آیه الله سید علی آقا موحد ابطحی گندم ها را جهت ریشه و جوانه زدن شستیم و داخل ظرف ریختیم و ... به توصیه ایشان هنگام انجام کارها برای تهیه سمنو از آغاز تا پایان حدیث کساء خوانده می شد و توسل به حضرت زهرا (علیها السلام) بود و هیچ بحث متفرقه ای صورت نمی گرفت.

از روز اول شستن گندم ها تا روزی که سمنو پخته و توزیع شد حدود ده روز طول کشید و خواندن حدیث کساء و توسل به حضرت زهرا (علیها السلام) به یک روزه ده شبه تبدیل شد که الحمدلله این سنت حسنه هنوز هم ادامه دارد .

به برکت توسل به حضرت زهرا (علیها السلام) و پخت سمنو برکت به محله ما آمد، عده زیادی حاجت گرفتند و فضای معنوی و دینی و حتی اقتصادی محله جان گرفت. مردم برای شرکت در روزه و مشارکت در پخت سمنو و گرفتن آن بسیار مشتاق بودند . با پیگیری های آیه الله حاج سید علی آقا

موحد ابطحی در این زمینه بعد از شش سال در یکی از حسینیه های اقلید امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) پخت سمنو شروع شد و الحمدلله الان در اکثر محله ها و حسینیه ها و حتی در روستاهای اطراف اقلید سمنو پخت می شود. (1)

پخت سمنو با پیشنهاد آیه الله حاج سید علی موحد ابطحی 1

علیرضا مولوی از اهالی اقلید امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) نقل می کند: سال 1378 شمسی زمینی را جهت ساخت منزل خریداری کردم. ماه مبارک رمضان فرا رسید. مطابق هر سال آیه الله حاج سید علی آقا موحد ابطحی 1 به اقلید آمدند و من هم در نماز جماعت ایشان شرکت می کردم. همان روز اول خدمت ایشان رسیدم و از ایشان خواستم روز و ساعتی را مشخص کنند که به زمین تهیه شده بیایند و کلنگ ساخت منزل به دست ایشان زده شود. ایشان قبول کردند و فرمودند: روز و ساعت را بعداً اطلاع می دهم. روز پانزدهم ماه مبارک رمضان، مصادف با میلاد با سعادت امام حسن مجتبی (علیه السلام) بعد از نماز ظهر و عصر آیه الله حاج سید علی آقا موحد ابطحی به من فرمودند: امروز قبل از نماز مغرب و عشا می آیم که کلنگ ساخت منزل زده شود و در ادامه فرمودند: دوست دارم بعد از ساخت منزل، هر ساله در شب پانزدهم ماه مبارک رمضان در این منزل سفره افطاری پهن شود.

ص: 32

کار ساخت خانه سال 1380 به پایان رسید و اولین سفره افطار در منزل نوپهن گردید و آیه الله سید علی آقا موحد ابطحی هم برای افطار تشریف می آوردند و هنوز این سنت حسنه که به توصیه آیه الله موحد ابطحی بنا گذاشته شد ادامه دارد. (1)

کراماتی از مجالس سمنو پزان

در این فصل به افراد و اشخاصی که در این جلسه پر خیر و برکت و معنوی شرکت نموده و به حضرت فاطمه زهرا (علیها السلام) متوسل شده و حاجات خود را گرفته اند، به چند نمونه از کرامات می پردازیم:

1. شفای زن تهرانی

فاضل فراتی قصه ای نقل می کند:

در سال 1993 میلادی در یکی از خانواده های ساکن تهران زنی دچار سنگ مثانه شد. به پزشکان متخصص مراجعه کرد. معلوم شد نیاز به عمل جراحی با هزینه سنگین دارد.

او می گوید: مدتی طولانی این درد را تحمل کردم. چون از نظر مالی عمل جراحی برایم ممکن نبود. روزی به دیدار یکی از همسایگان رفتم که در حال پختن سمنو بودند. از آنها خواستم مرا در کار پختن آن سهیم

ص: 33

سازند. پس برخاستم و چند بار دیگ سمنورا با اخلاص کامل هم زدم و از حضرت فاطمه زهرا (علیها السلام) واستم مرا از این درد جانکاه خلاصی بخشید. شب آن روز احساس کردم گویی بناست چیز سنگینی از من خارج شود. به دستشویی رفتم. سنگ درشتی با اندکی درد از من خارج شد. شگفت زده و مدهوش گشتم. پس از آن خانواده و آشنایان را برای دیدن آن سنگ فراخواندم و سنگ را به آنان نشان دادم و گفتم:

به فضل توسل به حضرت زهرا (علیها السلام) نجات یافتم. (1)

2. جهت خانه دار شدن

حاجیه منصوره سادات خانم فقیه احمدآبادی، همسر آیت الله حاج سید مرتضی موحد ابطحی (قدس سره) خانه ای کوچک و پر رفت و آمد داشتند نذر کردند تا برای وسعت منزلشان به نیت حضرت زهرا (علیها السلام) برای دوستان و محبین آن بانو «سمنو» بپزند و خانه پدریم که مرکز تربیت فرزندان و مراجعات بسیار مردم بود از اجابت آن نذر باقی مانده است. پس از آن به فرزندانشان هم توصیه نموده بودند:

برای خانه دار شدن و ... نذر پخت سمنو به نیت سیده النساء (علیها السلام) داشته باشند.

ص: 34

زمان نسبتاً طولانی پخت این غذا، علاوه بر دعا و استغاثه به درگاه خداوند فرصتی ایجاد می کرد تا خطبا و شعرا به وعظ و شعر پرداخته و نام و خاطر آن بانوی دو جهان را زنده نگاه دارند و از ایشان درس زندگی آموزند. (1)

3. شفای بیماری میگردن

شفای بیماری میگردن (2)

آقای حاج صمد خسروی که از سال 1383 شمسی پخت سمنو را در منزل خود برگزار می نمایند، چنین می گویند:

خانمی متدینه که سال ها از بیماری میگردن رنج می برد، در اسفند سال 1390 شمسی با نیت شفا و حالت بیماری در مراسم پخت سمنو حاضر شد که پس از برنامه دعا و توسل، نماز حاجت می خواند و پس از نماز متوجه می شود سر درد شدید به کلی آرام شده و بهبود یافته است.

4. شفای هر دو کلیه

بانویی به علت از کار افتادگی هر دو کلیه تحت درمان بودند، در سال 1383 شمسی در مراسم معنوی سمنو پزان شرکت کرد. همان شب در عالم رؤیا شخصی او را صدا زده و می گوید بیدار شود. او بیدار شده و

ص: 35

1- . فاطمه (علیها السلام) هدیه ای از بهشت، ص 46-47. از دستنوشته های مرحوم آیه الله آقای حاج سید علی موحد ابطحی (قدس سره).

2- . کرامت سوم تا دهم برگرفته از مقاله «کشف الریبه عن المراسم العصیده»، ص 12 و 13.

در حالت بیداری و هوشیاری کامل خانمی با پوشش سفید می بیند که ایستاده و ناگهان از نظرش غایب می شود. پس از این اتفاق، وی بهبود یافته و سلامت کامل خود را باز یافته است.

5. بر طرف شدن غده به دلیل شرکت در مراسم سمنوپزان

در اسفند ماه 1389 شمسی خانمی حدوداً 40 ساله با سه فرزند خردسال، دچار عارضه ای از ناحیه شکم شده که بنا به گفته پزشکان، غده ای در شکم ایشان رشد کرده و می بایست فوراً تحت عمل جراحی قرار بگیرند. پس از انجام عمل، شکم ایشان را به دلیل بدخیم بودن غده، پانسمان و بخیه نمی کنند. ایشان با همین وضع، یک هفته در بیمارستان بستری بودند. اعضا خانواده تصمیم به انتقال ایشان به بیمارستان دیگری می گیرند، اما بدون نتیجه بوده و ایشان با همان وضع بیمارستان اول به خانه منتقل می شوند.

آن ایام، همزمان با مراسم پخت سمنو در منزل «آقای خسروی» بوده، خانواده و فرزندان این بیمار به نیت شفا گرفتن بیمارشان در مراسم سمنوپزان حاضر می شوند. همان شب بیمار در عالم رؤیا می بیند: جانوری هشت پا دور کمر وی را گرفته و او و فرزندانش را در معرض تهدید و خطر قرار داده است. او در این حال به فرزندانش می گوید:

برای نجات باید به منزل خسروی که سمنو می دهد فرار کنیم و از خواب بیدار می شود.

روز بعد اثری از بیماری در وجود ایشان نبوده و پرونده پزشکی مشارالیها برای چند پزشک هم ارسال شده که آنها نیز نظر به عدم وجود بیماری در بدن این خانم داده اند.

6. اثر نکردن آتش به برکت پخت سمنو

در منزل مرحوم آقای حاج محمدعلی عباس نژاد حقیقی که هر ساله در شهرستان اقلید(1) امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) سمنو پزان دارند کراماتی ظهور یافته از جمله:

آقای مسعود خسروی فرد، که وظیفه مهیا کردن وسایل و تدارکات طبخ سمنو را عهده دار است در سوم اسفند ماه سال 1390 شمسی ساعت سه بعدازظهر به منزل آقای عباس نژاد جهت نصب و راه اندازی شعله ها می رود . به دلیل آسیب یکی از شیلنگ های گاز در ساعت پنج بعدازظهر که قصد روشن کردن شعله ها را داشتند، ناگهان آتش سوزی رخ می دهد و آتش به لباس های آقای خسروی فراگیر می شود. اما ناکهان و به شکل معجزه آسایی آتش فروکش کرده و اطرافیان موفق به مهار آتش

ص: 37

1- . پایه گذار سنت حسنه سمنوپزان در شهرستان اقلید امام زمان ، توسط حضرت آیت الله حاج سید علی آقا موحد ابطحی در 28 ماه صفر سال 1381 شمسی انجام شده است.

می‌گردند و در این بین آقای حسروی بدون هیچ آسیب جدی از مهلکه خلاص می‌گردد.

7. دیدن پنج تن آل عبا

در سال 1381 شمسی خانم متدیّنه ای با این قصد و نیت که حقیقت ملکوتی مراسم سمنوپزان را ببیند در جلسه شرکت می‌کند. شب در عالم رؤیا می‌بیند که پنج تن آل عبا (علیه السلام) در مرکز شهر اقلید حضور دارند. ایشان جلورفته و عرض ادب و ارادت می‌کند و از مسیر آن بزرگواران (علیه السلام) جویا می‌شود، که در جواب می‌فرمایند: منزل حاج محمد علی عباس نژاد برای سمنو می‌رویم.

8. جهت اولاد دار شدن

جهت اولاد دار شدن(1)

شخصی از اهالی یاسوج از نعمت اولاد محروم بود. ماه صفر سال 1382 شمسی با همسرش به نیت بچه دار شدن در مراسم پخت سمنو در منزل آقای مولوی شرکت می‌کنند. خداوند به برکت توسل به حضرت زهرا (علیها السلام) حاجتش را برآورده می‌سازد که سال بعد با فرزندش در جلسه سمنوپزان شرکت می‌نمایند.

ص: 38

1- . کرامت هشتم تا دهم در منزل آقای مولوی اتفاق افتاده است.

9. اگر حاجتم برآورده شود یک دیگ سمو طبخ می نمایم

شخصی، فرزندانش شغل مناسبی نداشتند. وی در مراسم صفر سال 1384 شمسی با نیت شاغل شدن فرزندانش در جلسه سمنوپزان شرکت کرده و نذر نمود که در صورت برآورده شدن حاجتش یک دیگ سمو طبخ کند، اکنون فرزندان وی به برکت دعای آن شخص و توسل به حضرت زهرا (علیها السلام) یک شرکت تجاری دایر و تأسیس نموده اند.

10. برآورده شدن مشکل مالی

در سال 1383 شمسی فردی از منطقه «صغاد» آباد، با حاجتی مالی در مراسم سمنوپزان شرکت نمود. از آن پس تاکنون هر ساله در این مراسم معنوی و توسل به حضرت زهرا (علیها السلام) شرکت می نماید و مخارجی را هم متقبل می شوند. مشکل مالی وی مرتفع گردیده است. حتی جمعی از بستگان ایشان که بعضاً پزشک هم هستند در جلسه شرکت می کنند.

11. شفای سرطان حنجره

حاجیه خانم میرزین العابدینی نقل می نمایند:

در یکی از مراسم سمنوپزان منزل آقای میرمهدی در درکه، خانمی مبتلا به سرطان حنجره که قادر به غذا خوردن هم نبوده به نیت شفا پا به این مجلس می گذارد، نیمه های شب متوجه می شوند که اثری روی دیوار از خانم فاطمه الزهرا (علیها السلام) (راوی درست یادش نمی آمد سایه بود یا

نور و یا ... دیده شد که حال و هوای مجلس عوض شده و همه با اشک و آه و ناله متوسل به حضرتش می شوند. خانمی هم که نام بردیم تا صبح در آن مجلس ماند و به حضرت متوسل شد و صبح با کمال صحت مشغول خوردن صبحانه شد و شفا گرفت.

12. شفای بیماری مهلک

طاهره خانم در روستای کند علیا که خود از قدیم نذر سمنو داشته می گوید: از وقتی که به خانه شوهر آمدم، مادر شوهرم نذر سمنو برای شوهرم داشت. شوهرم در جوانی مریضی سخت (اوده) می گیرد و آنها هم برایش نذر سمنو می کنند دو نفر دیگر هم همان مریضی را در همان محل می گیرند، آن دو بهبود پیدا نمی کنند اما شوهر طاهره خانم با عنایت خداوند متعال و شفاعت بی بی فاطمة الزهرا (علیها السلام) شفا یافت و به یمن همین سلامتی هر ساله نذر سمنو را ادا می کردند تا مادر شوهرش به رحمت خدا می رود، پس از آن می گویند: ایشان که فوت کرد و ما هم که نذری نداریم و سمنوپزان را قطع می کنند و پس از آن اتفاقات عجیبی و بلاهایی بر سرشان می آید؛ مثل سگته کردن خود طاهره خانم، مریضی پسر و عفونت چشم نوه اش و... که دوباره پخت سمنو را نذر می کنند که در آن خانه باز هم بساط سمنو بر پا می شود و همگی الآن صحیح و سالم هستند. (1)

ص: 40

حجت الاسلام والمسلمین آقای حاج سید محمد رضا تجویدی زید عزه برای نویسنده این سطور چنین نقل نمودند :

ما هر ساله در مسجدمان پخت سمنو داریم و افرادی زیادی، به حاجت خود رسیده اند و خودشان اذعان داشته اند که با شرکت در مجلس سمنو پزان و توسل به حضرت زهرا (علیها السلام) بچه دار شده ایم ، شفای بیمار سرطانی و فلج خود را گرفته ایم و حاجات دیگری که داشته اند را گرفته اند. که در ذیل یک نمونه از آن را نقل می نمایم:

آقای ذکائی که از اقلیت های مذهبی و کسبه هستند به بنده گفتند: وقتی نذر سمنو برای جشن امام رضا (علیه السلام) به من دادند یک مریض صعب العلاج داشتم ، مقداری از آن به نیت شفا می خورد (غذائی که عجین با حدیث شریف کساء و زیارت عاشورا و با اشک ارادتمندان به 14 معصوم : پخته شده) بعد از مراجعه مجدد به پزشک و انجام آزمایشات، طیب، ایشان را بدون هیچ بیماری و سالم می یابد. وقتی متوجه می شود خطر برطرف شده است می گوید:

قربان تو ای امام رضا! که همچون عمویت ابوالفضل العباس (علیه السلام) پزشک عمومی همه مردم عالم وجود هستی.

سمنو دارای ارزش غذایی بی نظیری است که به «اکسیر سلامتی و معجزه غذایی» شهرت یافته است.

سمنو، نماد قدرت و سمبل خیر و برکت است. از آنجا که سمنو غذایی مقوی است که از گندم تهیه می شود و به آن غذای مرد آفرین می گویند و سرشار از ویتامین و مواد مغذی است؛ آن را به عنوان نماینده ای از صبر، عدالت، مقاومت و قدرت بر سفره می گذارند.

انطاکی (1) در کتابش می نویسد:

«نیده (همان سمنو) از جمله غذاها با طبیعت گرم است که سبب ایجاد اخلاط شده (خلط آور است) برای افراد لاغر، چاق کننده می باشد و مزاج بلغمی را متعادل کرده و برای جوش و آکنه و وسواس و مالیخولیا و سرفه های خشک و دردهای سینه مفید است.» (2)

در کتاب «اسرار گیاهان دارویی» نیز آمده است:

ص: 42

1- کتاب «تذکره اولی الالباب» معروف به تذکره داوود، مشهورترین نگاشته طیب بزرگ مصری داوود بن عمر انطاکی در دانش طب است. کتاب فوق از مهم ترین منابع در گیاه شناسی و دارو سازی در طب سنتی به شمار می رود و پس از مؤلف منبع بسیاری از پزشکان بوده است. (نرم افزار جامع طب، مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی).

2- تذکره اولی الالباب، ج 1، حرف النون، ص 336.

« در طب قدیم خوردن سمنو برای رفع مالیخولیا، سرفه خشک و درد سینه استفاده می شده و از مضرات آن دیرهضم بودن آن است که اصلاح کننده آن نیز سکنجبین و کاسنی می باشد. دارای ویتامین های B12. B8. B5.B3.B1.K.E.A و موادی مانند فسفر، کرومیرم، روی، سلنیوم، آهن و مس است. داروی طول عمر، آرامش اعصاب، شیرافزا برای مادران شیرده و باردار مفید است. درمان کننده نازایی، سوء هاضمه، سختی زایمان، سنگ صفراء، اختلال صفراء، پادرد، کندی ضربان قلب، ریزش مو، لاغری، یبوست، واریس، دیابت، مفید برای رشد قد، بی خوابی عصبی، تصلب شراین، کلسترول، ضعف حافظه، بیماری ام اس، پرکاری تیروئید، خون ادراری، ترمیم جراحات و زخم ها، فلج مغزی، اسکیزوفرنیا، مقاوم در برابر عفونت، مخملک، ترمیم شکستگی استخوان، عوارض یائسگی، کم خونی، هیپاتیت و ...»(1)

سمنو علاج امراض: کم خونی، لاغری، مالیخولیا، سرفه خشک، درد سینه، تبهای مخلوط.(2)

ص: 43

1- . اسرار گیاهان دارویی. حاجی شریفی، احمد (عطار اصفهانی).

2- . کتب طبی انتزاعی (فارسی) (طهران قدیم)، ج 1، ص 340.

سمنو پزان در سال 1397 ثبت ملی شد و در فهرست میراث ناملموس [1] ایران به ثبت رسید. (1)

دَرَق از خراسان شمالی شهر سمنوی ایران لقب گرفته است که در تاریخ 15/11/1394 به شماره ثبت 1116 در فهرست آثار ملی کشور ثبت گردیده است. (2)

پخت سمنو در شهرستان شهرضا قدمت 500 ساله داشته و هم اکنون نیز این سنت دیرینه و ندر نیز در حال انجام می باشد.

همچنین سمنو پزان مشکات کاشان در فهرست میراث فرهنگی ناملموس کشور قرار گرفت است.

شهر بن از توابع چهارمحال و بختیاری بیش از 400 سال است که قدمت دارد. (3) در بروجرد، قدمت آن، به بیش از یک قرن می رسد. (4) و همچنین شهرهای دیگر کشور ایران که دارای قدمت دیرینه می باشد.

[1]. میراث فرهنگی ناملموس به تولیدات و فرایندهای فرهنگی گفته می شود که با گذشت زمان و از نسل های پیشین باقی مانده اند.

ص: 44

1- . 30 . www.tasnim.ir . دی 1398 .

2- . www.daraghcity.ir .

3- . www.iribnews.ir/fa/news . کد خبر: 3380240 ، تاریخ: 16/12/1400 .

4- . www.isna.ir/news . کد خبر: 22342 ، تاریخ: 28/12/1400 .

ناگفته نماند: سمنو پزان در تمام شهرهای و روستاهای کشورمان سابقه ای دیرینه دارد و مردم به دید توسل به آن نگاه کرده و حاجات خود را از حضرت زهرا (علیها السلام) در این مجالس به همراه خواندن حدیث شریف کساء و ذکر مصائب حضرت و پنج تن آل عبا: می گیرند.

دیدن سمنو در خواب

منوچهر مطیعی تهرانی گوید:

سمنو شیره جوشانده جوانه گندم است . پختن سمنو اقدام به کار نیکی است که هم سود آن به بیننده خواب می رسد و هم عاید دیگران می شود و به خصوص همراه خویش روزی حلال و معاش پاک می آورد . اگر از کسی سمنو گرفتید او شما را نعمت می دهد و اگر شما به کسی در خواب سمنو دادید، از جانب شما به او نعمت می رسد .

فقط وقتی خوب نیست که سمنو رنگ یا عطر و بوی طبیعی نداشته باشد. مثلا اگر سمنو بپزند یا ظرفی سمنو داشته باشید و ملاحظه کنید که سمنوی شما سرخ یا سبز و آبی و یا زرد است خوب نیست، در حالتی که سمنو باید شکلاتی رنگ باشد در چنین صورتی غم و رنج و اندوه می رسد. عطر و بوی غیر معمول نیز همین تعبیر را دارد. (1)

ص: 45

1- . بانک جامع تعبیر خواب، ص 1037، واحد مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان.

هیچ دانی سمنو از چه مقدّس باشد *** باب هر ذائقه و رغبت هر کس باشد
گندمی بوده که با عشق علی کاشته اند *** از برای سمنو دانه اش انباشته اند
تک تک از خرمن انبوه جدا گردیده است *** وقف محبوبه بی مثل خدا گردیده است
دل آن گشته شکوفا به تولّای علی *** ریشه دادست به فرمان خدای ازلی
شده از آب ولا چند صباحی سیراب *** سبز گردیده ، و برداشته از چهره نقاب
آنقدر شوق رسیدن به کمالش بوده است *** که زمان گذرا نیز وبالش بوده است
در دل دیگ و روی آتش و آن داغی آب *** بوده جوشیدنش از بهر رسیدن به ثواب
سعی دارد که رساند ره خود را به کمال *** تا شود روزی مخلوق خدای متعال
از غذاهای بهشتی است مسلم سمنو *** که چنین است برای همه خوش طعم و نکو
سمنو خوش مزه و باب مذاق همه است *** محترم داشتن اش حرمت بر فاطمه است

می شود پخته چو با ذکر و دعا و قرآن *** حاجت خلق روا می شود از پختن آن
سمنویز به لبش نیک ترین زمزمه است *** ز آنکه گویای مدیح علی و فاطمه است
فاطمه آنکه ز امت بسی آزار کشید *** بین دیوار و در از آتش بیداد چه دید
محسنش گشته شد و پهلویش از در، بشکست *** بعد بایش به عزای پسر خویش نشست
حسنش نیز شد از زهر جفای اعدا *** به سوی گلشن فردوس روان از دنیا
گریم از آنکه حسینش ز جفاهای یزید *** با لب تشنه شد از خنجر بیداد شهید
ز آنکه طی گشته بدین نحو سرانجام حسین *** نمک سفره اسلام شده، نام حسین (1)

ص: 47

1- . فاطمه (علیها السلام) هدیه ای از بهشت، ص 49-48. شاعر: آقای سیدمهدی موحد ابطحی.

هی به ساعت نگاه می کردم *** زنگ آخر چقدر دیر گذشت
کودکی های من پی آن عطر *** با چه شوقی به خانه برمی گشت
در و همسایه را بدون صدا *** یک به یک می کشید در کوچه
داشت مانند لی لی خواهر *** عطر آن می دوید در کوچه
گریه در گریه ، شعله در شعله *** پای درد دل همه می ماند
سمنویی که روی دیگ مسی *** زیر لب داشت چهار قل می خواند
در صف اشک و آرزو و امید *** مثل هر دفعه آخری بودم
دست من گرم همزدن اما *** خود من جای دیگری بودم
صورت من سرخ می شد و می ریخت *** شعر از چشم های ساکت من
مادرم داد زد مراقب باش *** ته نگیرد تمام زحمت من
بچه ها را به سوی خانه کشید *** سمنویی که در دلش غم داشت
رنگ و رویی گرفت و شیرینیش *** نمک روضه را فقط کم داشت
حاج مُلا بدون وقفه بخوان *** روضه ای را که بی مقدمه است
دل آتش گرفته مردم *** داغ دار عزای فاطمه است
حاج مُلا که هق هق نفسش *** نغمه شور بود و افشاری
مجلسی را به گریه می انداخت *** با همان شعرهای تکراری
فاطمه آنکه قطره باران *** خورده نان و نمک از احساسش
رزق و روزی آسمان و زمین *** گندمی بود زیر دس داسش

کام اهل محله شیرین شد *** همه رفتند و خانه آرام است

زندگی را به من تعارف کرد *** کاسه من که غرق بادام است

آخرین کاسه را که پر می کرد *** مادرم گفت هر چه هست از اوست

زندگی با محبت زهرا *** مثل شیرینی همین سمنوست (1)

ص: 49

1- . برگرفته از سایت های اینترنتی ، شاعر: آقای حمید رضا برقعی .

- اسرار گیاهان دارویی، حاجی شریفی، احمد (عطار اصفهانی)، ناشر: حافظ نوین، تهران، چاپ شانزدهم، 1398 ش.
- با پیشوایان هدایتگر، نگرشی نوبه زیارت جامعه کبیره، میلانی حسینی، سید علی، قم، نشر: مرکز حقایق اسلامی، چاپ اول، 1388 ش.
- بانک جامع تعبیر خواب، واحد مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفان، نشر اصفهان، 1390 ش.
- بحار الأنوار (ط- بیروت)، مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، محقق / مصحح: جمعی از محققان، ناشر: دار إحياء التراث العربي، بیروت، چاپ دوم، 1403 ق.
- البرهان في تفسير القرآن، بحرانی، سید هاشم بن سلیمان، محقق / مصحح: قسم الدراسات الإسلامية مؤسسة البعثة، ناشر: مؤسسه بعثه، قم، چاپ اول، 1374 ش.
- پژوهشی در حدیث شریف کساء، سلمان پور، محمد مهدی، ناشر: علامه بهبهانی، چاپ اول، 1391 ش.
- تذكرة اولی الالباب، معروف به تذکره داوود، انطاکی، داوود بن عمر، ناشر: مؤسسه الاعلمی للمطبوعات، بیروت، لبنان، چاپ اول.
- تفسیر الصافی، فیض کاشانی، محمد محسن بن شاه مرتضی، محقق / مصحح: اعلمی، حسین، ناشر: مکتبه الصدر، تهران، چاپ دوم، 1415 ق.
- تفسیر القمی، قمی، علی بن ابراهیم، محقق / مصحح: موسوی جزائری، طیب، ناشر: دار الکتب، قم، چاپ سوم، 1404 ق.
- تفسیر کنز الدقائق و بحر الغرائب، قمی مشهدی، محمد بن محمدرضا، محقق / مصحح: درگاهی، حسین، ناشر: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات، تهران، چاپ اول، 1368 ش.

تفسير نور الثقلين، العروسی الحویزی، عبد علی بن جمعة، محقق / مصحح: رسولی محلاتی، سید هاشم، ناشر: اسماعیلیان، قم، چاپ چهارم، 1415 ق.

دعائم الإسلام، ابن حیون، نعمان بن محمد مغربی، محقق / مصحح: فیضی، آصف، ناشر: مؤسسة آل البيت:، قم، چاپ دوم، 1385 ق.

دلایل الصدق لنهج الحق، مظفر نجفی، محمد حسن، محقق / مصحح: مؤسسة آل البيت:، ناشر: مؤسسة آل البيت:، قم، چاپ اول، 1422 ق.

شرح نهج البلاغة لابن أبي الحديد، ابن أبي الحديد، عبد الحمید بن هبة الله، محقق / مصحح: ابراهیم، محمد ابوالفضل، ناشر: مكتبة آية الله المرعشي النجفي، قم، چاپ اول، 1404 ق.

طب الزهرا (عليها السلام)، رفیعی، رفیع الدین، سید جعفر، ناشر: مؤسسه فرهنگي و تحقیقاتی یاران قائم 7، 1399 ش.

الطرائف في معرفة مذاهب الطوائف، ابن طاووس، علی بن موسی، محقق / مصحح: عاشور، علی، ناشر: خیام، قم، چاپ اول، 1400 ق.

عمدة عیون صحاح الأخبار في مناقب إمام الأبرار، ابن بطریق، یحیی بن حسن، ناشر: جماعة المدرسين بقم، مؤسسة النشر الاسلامي، قم، چاپ اول، 1407 ق.

عوامل العلوم و المعارف (مستدرک سیده النساء إلى الإمام الجواد، بحرانی اصفهانی، عبد الله بن نور الله، محقق / مصحح: موحد ابطحي اصفهانی، محمد باقر، ناشر: مؤسسة الإمام المهدي (عجل الله تعالى فرجه الشريف)، قم، چاپ اول، 1413 ق.

فاطمه (عليها السلام) هديه ای از بهشت، موحد ابطحي، سید علی، ناشر: محب العتره الطاهره:، اصفهان، چاپ اول، فاطمیه 1400 ش.

کتب طبى انتزاعی (فارسی)، طهران قدیم، مجیدی نظامی و رحیمی ثابت، چاپ اول، ناشر: بی نا.

كشفت الربيه عن المراسم العصيده، تدين پدram، اقليد.

لسان العرب، ابن منظور، محمد بن مكرم، محقق / مصحح: مير دامادى، جمال الدين، ناشر: دار الفكر للطباعة و النشر و التوزيع - دار صادر، بيروت، چاپ سوم، 1414 ق.

لغت نامه دهخدا، دهخدا، على اكبر.

محقق و لائى، اميرى سوادكوهى، محمد، ناشر: محب العتره الطاهره:، نورالحيات، چاپ اول، 1402 شمسى.

مخزن الادويه، عقيلى علوى شيرازى، محمد حسين بن محمد هادى، نشر: كانپور، بهلوان ديال، 1913 م، 1332 ق.

مرآة العقول في شرح أخبار آل الرسول، مجلسى، محمد باقر، محقق / مصحح: رسولى محلاتى، سيد هاشم، ناشر: دار الكتب الإسلامية، تهران، چاپ دوم، 1404 ق.

مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل، نورى، حسين بن محمد تقى، محقق / مصحح: مؤسسة آل البيت:، ناشر: مؤسسة آل البيت:، قم، چاپ اول، 1408 ق.

مناقب آل أبي طالب: (لابن شهر آشوب)، ابن شهر آشوب مازندراني، محمد بن على، ناشر: علامه، قم، چاپ اول، 1379 ق.

منهاج البراعة في شرح نهج البلاغه (خوئى)، هاشمى خويى، ميرزا حبيب الله، مترجم: حسن زاده آملی، حسن و كمره اى، محمد باقر، محقق / مصحح: ميانجى، ابراهيم، ناشر: مكتبة الإسلامية، تهران، چاپ چهارم، 1400 ق.

سایت ها

www.iribnews.ir www.isna.ir/news

www.daraghcity.ir www.tasnim.ir

www.pasokhgoo.ir www.jatco.blogfa.com

ص: 52

تعدادی از آثار چاپ شده از مؤلف

ردیف

نام کتاب

- 1 شمع سوزان خرابه شام (مهدی آقابابایی/سید مجیدنبوی)
- 2 رازهای نهفته در شطرنج
- 3 خورشید مهربانی
- 4 تحقیق و پژوهش در کلام مقام معظم رهبری (دام ظلّه)
- 5 فیض ماندگار؛ شرح زندگانی و شاگردان و اساتید آیه الله فیاض (قدس سره)
- 6 ساز و کارهای موفقیت در تبلیغ (سه سخنرانی از مرحوم آیه الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره))
- 7 تربیت فرزند از دیدگاه حضرت زهرا (علیها السلام)
- 8 عبد رحمان، زندگی نامه و خاطراتی از سردار شهید عبدالرحمان کرمی
- 9 آسمانی های خاکی، بر اساس زندگی برادران شهید عبدالرحمان و محمدرضا کرمی هرستانی
- 10 آسمانی های خاکی، بر اساس زندگی شهید مصطفی نصر اصفهانی
- 11 نور هفتم (میلاّد مبارک امام هفتم (علیه السلام) در ماه ذی الحجّه)
- 12 تحریف تاریخی تحلیلی پیرامون ام المؤمنین حضرت خدیجه کبری (علیها السلام)
- 13 سخنان ناب بزرگان درباره تحقیق، پژوهش، نگارش و قلم
- 14 عمل الصالح در بیان ایمان و تقوی (از آثار آیت الله طیب (قدس سره))
- 15 دانستنی های علمی پیرامون قاعدگی، همجنس گرایی، همجنس بازی و استمناء
- 16 کتابشناسی زیارت عاشورا
- 17 تحریفات و تصحیفات پیرامون زیارت عاشورا
- 18 رازهای نهان در موسیقی (جوان و موسیقی)

19 جابر بن عبدالله انصاری اولین زائر امام حسین (علیه السلام)

20 کتابشناسی حضرت رقیه (علیها السلام)

21 زیارت جوادیه (یا زیارت چهارم امام رضا (علیه السلام))

22 عزاداری در سیره اهل بیت (علیه السلام) / بیش از 60 نوع عزاداری

23 روزه داری و کرونا و ویروس

24 حضرت رباب (علیها السلام) الگوی صبر و وفا

25 امیرالمؤمنین (علیه السلام) در کلام حضرت سیدالشهدا (علیه السلام)

26 جایگاه قرض الحسنه در اندیشه اسلامی و راه کارهای احیاء آن در جامعه

27 فداکار فاطمی (شمه ای از زندگانی و فعالیت های ولائی حضرت آیه الله آقای حاج سید حجّت موحد ابطحی (دام ظلّه))

28 دانستنی های علمی پیرامون ریش و ریش تراشی

29 تحلیل غشوه و از حال رفتن اهل بیت عصمت و طهارت (علیه السلام)

30 عزای فاطمی در گذر زمان

31 قلعه شرف شهدای محله وازیچه

32 جایگاه برجسته توسل و استغاثه، و کراماتی از حضرت نرجس خاتون (علیها السلام)

33 حامی شریعت

34 عزای فاطمی از معراج تا محشر

35 چهره های ماندگار تبلیغی استان اصفهان

تمامی کتب چاپ شده مؤلف را می توانید در بازار کتاب قائمیه و سایت قائمیه رایگان دانلود نمایید.

www.new.ghbook.ir www.Ghbook.ir

اپلیکیشن آثار مؤلف در سایت قائمیه :

بسمه تعالی

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

با اموال و جان های خود، در راه خدا جهاد نمایید، این برای شما بهتر است اگر بدانید.

(توبه : 41)

چند سالی است که مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه موفق به تولید نرم‌افزارهای تلفن همراه، کتاب‌خانه‌های دیجیتالی و عرضه آن به صورت رایگان شده است. این مرکز کاملاً مردمی بوده و با هدایا و نذورات و موقوفات و تخصیص سهم مبارک امام علیه السلام پشتیبانی می‌شود.

برای خدمت‌رسانی بیشتر شما هم می‌توانید در هر کجا که هستید به جمع افراد خیراندیش مرکز بپیوندید.

آیا می‌دانید هر پولی لایق خرج شدن در راه اهلبیت علیهم السلام نیست؟

و هر شخصی این توفیق را نخواهد داشت؟

به شما تبریک می‌گوییم.

شماره کارت :

6104-3388-0008-7732

شماره حساب بانک ملت :

9586839652

شماره حساب شبا :

IR390120020000009586839652

به نام : (موسسه تحقیقات رایانه‌ای قائمیه)

مبالغ هدیه خود را واریز نمایید.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آبادی - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک 129/34 - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: 03134490125

دفتر تهران: 021 - 88318722

بازرگانی و فروش: 09132000109

امور کاربران: 09132000109

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

